

Zarandul

ORGAN INDEPENDENT — CULTURAL, ECONOMIC ȘI DE INFORMAȚII — DIN VALEA CRIȘULUI ALB

APARE SUB CONDUCEREA UNUI COMITET
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
BRAD

ABONAMENTE: 100 lei anual, 6 luni 60 lei
Instituțiuni și bănci 150 lei
Muncitorii minieri și muncitorii agricultori 50 lei

APARE ÎN FIECARE JOI

Redactor responsabil: G. E. CAMBER

Ziua eroilor.

Mirosul fânului cosit și floarea de salcâm, sărută și'n acest an, mormintele presărate pe întreg pământul țării. Brazdele mute, singura răsplată ale celor ce s'au stins pentru mântuirea neamului. Urmașii le cinstește memoria. Convoaieri lungi, se îndreaptă către cimitir și coroane de flori împodobesc crucile pe câteva mormane de lut. Cei mai mulți dintre sărbătorii se odihnesc în locuri uitate și n'au parte nici de atâta bucurie. Dar au și ei umbră de brad și sunet de caval.

Ziua aceasta nu este o zi de do-lu nici de lacrimi. Este o zi de mândrie națională, o zi de înălțare sufletească. Nu este o zi de lacrimi, pentru că nu avem morți de jeliți. Eroii n'au murit. Ei trăesc în poveștile codrilor, în spicul holdelor în murmurul apelor și în sfârșit ei trăesc în noi și pentru noi. Conștiința lor o găsim întreagă și limpede cu toate furtunile ce-au întâmpinat. Dincolo de mormintele unde s'au retras, eroii toți, dela cel dintâi apărător al Sarmisegetuzei și până la convoiul mai proaspăt căzut la Mărășești toți păstrează neștirbită dragostea de țară și conștiința neamului. Datoria noastră este să ne adăpăm întruna din nescatul isvor de virtuți străbune și de pildele de înaltă jertfă ce-au ars-o pe altarul patriei.

Ziua lor este pentru noi prilej de înălțare sufletească, pentru că am avut eroi, cari au știut să nu mai moară niciodată.

În această zi să ridicăm câte un bulgăre din pământul stropit din belșug cu sânge rodnic, să-l alșpim o clipă măcar de inimă, prinos umil pentru cei ce s'au coborât întrânsul în slujba idealului.

Gheorghe Munteanu

Frontul Românesc la Brad

Duminecă 2 Iunie — la Brad a fost întrunirea frontului românesc.

Au participat din partea centrului d-nii: Dr. Aurel Vlad, fost ministru, Angelescu fost guvernator al Băncii Naționale, Simion Câmpian, fost prefect de Hunedoara și avocat Traian Ivan, preș. organizației din Zarand.

Numeroși intelectuali și săteni din Brad și din comunele din ținutul nostru, au făcut o călduroasă primire oaspeților.

Au vorbit: dl. avocat Tr. Ivan, preș. organizației salutând oaspeții în numele populației românești zărăndene. Dl. preot Birău, ales preș. de vârstă dă cuvântul d. Dr. Aurel Vlad, care arată scopul mișcării, „Frontului românesc”, condus de marele român naționalist Vaida Voevod.

Promovarea curentului naționalist, astăzi, se împune mai mult ca oricând, — nevoile țării o cer.

Mai vorbesc d-nii S. Câmpianu și d. Angelescu, — care fac — apologia luptătorului naționalist Dr. Aurel Vlad.

„Regele și Țara”!

Pe lângă vasta și rodnică activitate, în domeniul culturalizării masselor a „Fundațiilor Regale” activitate îndrumată și încurajată de însuși M. S. Regele Carol al II-lea — pe lângă alte multe publicații de felul *Albina*, *Cartea satului* și campaniile echipelor regale studențești — *Voevodul Culturii* și *Primul Străjer al Neamului*, vine în sprijinul școlii prin noua instituție a *Străjeriei*, formă nouă de educație în colectivitate, care nu urmărește decât instrucția copilului.

Păcat, mare păcat că *Legiutorul* în privința obligativității n'a dat *străjeriei* aceaș organizare ca și pregătire prerogative, obligând nu numai elevii de școală ci întreg tineretul de ambele sexe între 7 și 18 ani, la cele 30 de ședințe obligatorii în timpul unui an.

Lumea școlii, a satelor și orașelor, ar fi primit-o așa cum a primit și pe aceasta din urmă, trebuind să-i se supună, cu atât mai mult cu cât purta pecetea *Inaltului Patronaj Regal*.

Cea ce n'ar fi putut realiza legea obligativității școlare, în urma unei defectuoase și a unei și mai accentuate neînțelegeri din partea atâta organelor fiscale cât și a celor administrative și uneori chiar și școlare, ar fi putut face *Străjeria* pe „u cei peste 40” de analfabeți, de care cine știe de vom scăpa vreodată.

E locul aici să amintim și despre nerepectarea dispozițiilor la „*Legea servitorilor*” angajați fără nici o formă legală chiar sub vârsta de 7 ani, cum se uzitează într'atâtea din satele noastre.

Oare nu s'ar putea respecta prevederile legii care nu îngăduie angajarea servitorilor sub 15 ani implinți și oare nu s'ar putea unifica sistemul de urmărire în sensul prevederilor „*Legii Învățământului Primar*” măcar în privința amenziilor școlare a căror încasare — dacă se mai face — după 45 de zile, cum caută să interpreteze organele fiscale, e dezastruoasă.

Ar fi un pas înainte și zecile de mii de străjari ce se vor întruni la 8 Iunie a. c. r. în capitala țării spre a sărbători pe *Primul Străjer al Neamului*, vor însemna mult pentru slăvile și mentalitatea dela noi și totuși prea puțin, în raport cu ceea ce se face în alte state în această direcție, spre a putea fi cu cugetul împăcat.

Porniți pe căi de lumină, pe căi de sănătoasă și regească îndrumare, să sperăm și se muncim din toate puterile noastre, ca înfrățirea dintre armată, școală și biserică, prin cele două noi instituții: ale *Străjeriei* și *Tineretului Premilitar* croite de *Dreptmăritorul de Lege Ortodoxă* și *Iubitul de neam M. S. Regele nostru*, să dea în cel mai scurt timp *Țării Românești*, *Mama noastră* cea scumpă și bună, cea mai aleasă falangă de vajnici lupători și apărători ai cauzei naționale și ai integrității pământului Sfânt al Patriei, cu brazde îngrășate cu sudori de sânge.

„Am văzut și munți de oase

Și de sânge râuri pline” cum — spune cântecul — și graiul nu ni l-am dat, legea, nu ne-am schimbat-o, iar furtunile nu ne-au clintit nici cu o palmă din pământul din care nu înțelegem să dăm: Nici o brazdă!

Sănătate!

Victor Șt. Milea

1. Cu prilejul manifestării tineretului în ziua de 8, Iunie 1935.

Spre reîntregirea forțelor țărăniste

Ruptura provocată de către d. Vaida în partidul național-țărănesc, a avut ca toate lucrurile negative, partea ei pozitivă. Poate chiar că această parte pozitivă va pune în umbră neplăcerile suferite până acum. Gazetele cari gravitează în jurul partidului național-țărănesc înregistrează cu insistență, în ultimul timp, svonurile unei reîntregiri a partidului, care s'ar pregăti.

Partidul național-țărănesc îl cunoaștem. Ne-a guvernat, fără ca această guvernare să fi adus vreo reînviore a vieții noastre politice și economice. A guvernat cu stare de asediu, cenzură, Lupeni, etc. Se părea că după aceste guvernări, nici mai nefericite, dar nici mai fericite decât cele trecute și actuala guvernare liberală, partidul național-țărănesc își va pierde marea popularitate, care l-a dus la postul de conducere al țării. Pentru un scurt timp, lucrurile s'au prezentat chiar sub această formă. Diversiunile dintre șefi și neprecizinea formulilor programatice nu puteau decât să întărească această situație. Nu știm care va fi finalul, dar credem că reînviore a vieții național-țărăniste a adus-o tocmai disensiunea Vaida.

Formulele reacționare, primite în principiu, și aplicate în practică, sunt astăzi monopolizate de grupurile de dreapta. Era fatal ca partidul național-țărănesc să reînceapă vechile orientări spre democratice. Vedem într'adevăr, că a luat această atitudine. Ne ne așteptăm la prea mare lucru. Pentru a da o și mai mare extensiune acestei acțiuni, se încearcă reînviore a partidului dlui Iulian din care face parte și d. Stere. Și nu trebuie să uităm aceasta, în lupta contra ofensivei vaidiste. Dacă se isbutește să se ajungă la aceasta fuziune, fără îndoială că partidul național-țărănesc va ieși mult întărit ca forță și mai ales ca principiu. Nu avem încredere în posibilitatea unei rezolvări a problemelor economice prin formule național-țărăniste, dar o reînviore a vieții politice, trebuie să ne bucure.

S. P. B.

Anunț!

La Banca Populară „Parângul” din Petroșeni (ziarul „Avântul”) se găsesc registre chitanțiere și bonuri de plată pentru compozesorate, asociații de pășunat, pășuni comunale, cooperative, bănci populare, etc. precum și alte registre de cari această au nevoie.

Se fac expedițiuni și prin poștă, contra ramburs. Prețuri ieftine.

— ERATĂ. — La articolul „Congresul inv. hunedoreni”, rândul 13 să se citească după rândul 19, co'oaana I. Adică: „D-sa după ce salută pe cei prezenți spune:

— D. N. Titulescu se înapoiază în țară la 8 Iunie, pentru a lua parte la serbarea restaurației.

